

สัปดาห์. ครอบคลุมโลก สัปดาห์ธุรกิจไทย

9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2561

สามประสาน ร่วมเทอดลลาร์สหรัฐ

ทั้งนักวิพากษ์วิจารณ์กันไปว่าการที่อินเดียจะชำระค่าจัดซื้ออาวุธต่อสู้อากาศยาน S-400 จากรัสเซียเป็นเงินสกุลรูเบิล หรือกรณีที่รัสเซียกับจีนกำลังหารือกันเรื่องขยายการค้าขายกันด้วยเงินประจำชาติระหว่างกันนั้นมีเหตุมาจากเรื่องการเมือง แต่สำนักข่าว Sputnik กลับมองว่าทั้งสามมหาอำนาจของฝ่ายประเทศกำลังพัฒนาทำไปด้วยเหตุผลทางเศรษฐกิจต่างหาก

อินเดียได้แสดงออกให้โลกเห็นแล้วว่า อินเดียมิได้ตกอยู่ในสถานะ “ลูกไล่” ของสหรัฐอเมริกา นอกจากนั้นทั้งฝ่ายผู้ซื้อและผู้ขายก็มั่นใจได้ว่าไม่ต้องมาเป็นทุกขร้อนว่าจะถูกสหรัฐฯ ข่มขืนใจด้วยมาตรการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจแต่อย่างใดเหมือนกับกรณีที่ดินถูกข่มขู่จากสหรัฐฯ หากขัดขืนตั้งต้นจะซื้ออาวุธจากรัสเซีย

เมื่อเดือนกันยายนที่ผ่านมา สำนักงาน CNBC ได้ทำการศึกษาพบว่าร้อยละ 80 ของ 143 สกุลเงินทั่วโลกต้องประสบปัญหาค่าเงินของตนที่ลดต่ำลงเมื่อเทียบกับเงินดอลลาร์สหรัฐ โดยมีเวเนซุเอลา อาร์เจนตินา และตุรกี โดนกระทบหนักที่สุด (ค่าเงินตกลงร้อยละ 99, 53, และ 38 ตามลำดับ) รวมทั้ง บราซิล รัสเซีย อินเดีย และจีน ที่ค่าเงินลดลงร้อยละ 20, 15, 11 และ 5 ตามลำดับ ซึ่งเป็นผลมาจากนโยบายทางการเงินของสหรัฐฯ ที่ธนาคารกลางขึ้นอัตราดอกเบี้ยไม่ต่ำกว่า 6 ครั้งนับตั้งแต่ทรัมป์ขึ้นเป็นประธานาธิบดี อีกทั้งยังมีแผนจะปรับขึ้นดอกเบี้ยเพิ่มอีก 5 ครั้งในอีก 15 เดือนข้างหน้า

ในสถานการณ์เช่นนี้ ประธานาธิบดีทรัมป์ยังใช้สงครามทางการค้าไม่เลือกหน้ากับประเทศทั้งที่เป็นคู่อริหรือเป็นพันธมิตร จึงเป็นเหตุอันควรให้ประเทศเศรษฐกิจขนาดใหญ่ต้องมองหาทางเลือกที่นอกเหนือไปจากระบบการค้าขายด้วยเงินดอลลาร์สหรัฐที่เคยมีภาพพจน์ว่าเป็นสกุลเงินที่มั่นคงและมีความสะดวก

จากกรณีที่อินเดียและรัสเซียค้าขายอาวุธกันด้วยสกุลเงินประจำชาติถือว่าเป็นเรื่องที่เหมาะสมผล โดยผู้สังเกตการณ์ทางเศรษฐกิจประเมินว่ามูลค่าการซื้อขายจำนวน 5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐนั้นเทียบเท่ากับเงิน 331 พันล้านรูเบิล (ใช้อัตราแลกเปลี่ยนของธนาคารกลางรัสเซีย) หากย้อนไปเมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2561 ค่าเงินรูเบิลมีค่าเท่ากับ 0.89 รูปี และอีกสิบเดือนต่อมาในช่วงปลายเดือนตุลาคมค่าเงินก็อยู่ที่ 0.88 รูปี ตลอดทั้งปีอัตราแลกเปลี่ยนเคลื่อนไหวระหว่าง 0.98 – 0.85 รูปี หรืออยู่ในกรอบเพียง 0.13 รูปีเท่านั้น

คราวนี้ลองมาดูว่าหากอินเดียชำระค่าอาวุธล็อตนั้นเป็นเงินดอลลาร์สหรัฐ เมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2561 เงิน 1 ดอลลาร์ฯ เท่ากับ 57.04 รูเบิล และเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน กลายเป็น 65.6 รูเบิล (อัตราแลกเปลี่ยนสูงสุดของปีคือ 69.9 รูเบิล และต่ำสุดที่ 55.6 รูเบิล อยู่ในช่วงความเคลื่อนไหว 14.3 รูเบิล) ดังนั้น หากเปรียบเทียบด้วยค่าเงินระหว่างรูเบิล/ดอลลาร์ฯ และรูปี/ดอลลาร์ฯ แล้วจะแตกต่างกันถึงร้อยละ 11,000 !!!

เช่นเดียวกันกับอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงิน “รูเบิล” กับเงิน “หยวน” เมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2561 ค่าเงิน 1 รูเบิลเท่ากับ 0.11 หยวน ถัดมาในเดือนพฤศจิกายน อยู่ที่ 0.10 หยวน รวมทั้งอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงิน “รูปี” กับ “หยวน” ก็ค่อนข้างมั่นคงเช่นเดียวกัน โดย

เมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2561 เงิน 1 หยวนมีค่าเท่ากับ 9.8 รูปี ถัดมาในเดือนพฤศจิกายนมีค่า 10.5 รูปี มีความเคลื่อนไหวในรอบไม่เกินร้อยละ 7 ตลอดทั้งปี ขณะที่ความเคลื่อนไหวของอัตราแลกเปลี่ยนของเงินรูปี/ดอลลาร์ฯ และ หยวน/ดอลลาร์ฯ รุนแรงกว่ามาก

รัสเซียได้ส่งสัญญาณว่าจะทำการค้าสินค้าที่ไม่ใช่อาวุธกับอินเดียด้วยเงินประจำชาติเพิ่มขึ้น โดยที่ร้อยละ 80 ของมูลค่า 9.1 พันล้านดอลลาร์สหรัฐเมื่อปี พ.ศ. 2560 เป็นการค้าขายกันโดยภาคเอกชน

ปัจจุบันนี้การส่งออกของรัสเซียที่ค้าขายกันด้วยเงินรูเบิลมีสัดส่วนร้อยละ 20 และการนำเข้าร้อยละ 21 โดยรองนายกรัฐมนตรี นาย Yuri Borisov ให้สัมภาษณ์ว่าลำดับต่อไปจะนำไปปรับใช้เพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับด้านอื่นที่ไม่ได้ชำระเป็นตัวเงินด้วย รวมทั้งสัญญาความร่วมมือด้านเทคนิคของกองทัพ ยกตัวอย่างเช่นกรณีที่ธนาคารอินเดียสั่งอายัดเงินจำนวน 2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐในการซื้ออาวุธจากรัสเซียเนื่องจากเกรงกลัวมาตรการคว่ำบาตรของสหรัฐฯ

สำหรับการชำระมูลค่าการค้ากันระหว่างรัสเซียกับจีนด้วยเงินหยวน-รูเบิลก็ถือว่ามาถูกทางแล้วเพราะค่าเงินดอลลาร์สหรัฐมีความผันผวนสูงท่ามกลางการค้าระหว่างกันที่เติบโตขึ้นถึง 84.9 พันล้านดอลลาร์สหรัฐเมื่อปีที่ผ่านมา

ในที่สุดทั้งจีน อินเดีย และรัสเซีย สามประเทศมหาอำนาจของกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาต่างก็ได้รับประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากการตัดสินใจถอยห่างจากเงินดอลลาร์สหรัฐ ดังนั้นประเทศกำลังพัฒนาอื่นๆ ที่กำลังประสบปัญหาเกี่ยวกับความไม่แน่นอนของนโยบายธนาคารกลางสหรัฐฯ ก็น่าจะพิจารณาขยับปรับเปลี่ยนไปในทิศทางเดียวกันกับพี่ใหญ่สามประเทศบ้างไหม ?

ที่มา: *Hitting Where It Hurts: Why Russia, India and China Are Growing Non-Dollar Trade*, Sputnik, 8 November 2018

